

แผ่นข้อมูลโรคติดต่อ

โรคตับอักเสบซี

โรคตับอักเสบซี เกิดจากเชื้อไวรัสที่ติดต่อทางการสัมผัสกับเลือดที่ติดเชื้อ การป้องกันด้วยการใช้เข็มและอุปกรณ์ฉีดยาที่ปลอดเชื้อ จะเป็นกุญแจสำคัญ และคนที่ติดเชื้อตับอักเสบซี ควรให้แน่ใจว่า ไม่ให้คนอื่นมาสัมผัสเลือดของตน

ปรับข้อมูลล่าสุด: 7 ธันวาคม 2007

โรคตับอักเสบซี (Hepatitis C) คืออะไร?

- โรคตับอักเสบซี เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสตับอักเสบซี (HCV) ซึ่งมีหลายรูปแบบทางพันธุกรรม (หรือ สายพันธุ์) ที่แตกต่างกันของไวรัสตับอักเสบซี
- การติดเชื้อเป็นสาเหตุให้เกิดการอักเสบของตับ (เป็นที่รู้จักกันว่า "ตับอักเสบ")
- ประมาณหนึ่งในสี่ของคนติดเชื้อจะหายขาดจากไวรัสนี้ได้ภายในสองสามเดือน
- อีกสามในสี่ที่เหลือจะกลายเป็นโรคติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง (เรื้อรัง) และหลายคนจะเป็นพาหะของไวรัสนี้ไปตลอดชีวิตและอีกหลายปีหลังจากติดเชื้อ คนเหล่านี้บางคนจะกลายเป็นโรคตับแข็งหรือมะเร็งตับในที่สุด

ลักษณะอาการของโรคตับอักเสบซีเป็นอย่างไร?

- ประมาณร้อยละ 10 ถึง 20 ของคนที่ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบซี จะเริ่มแสดงอาการตั้งแต่ 2 สัปดาห์ถึง 6 เดือน (ปกติ 6 ถึง 9 สัปดาห์) หลังการติดเชื้อ อาการเหล่านี้ได้แก่ เหนื่อยล้า เบื่ออาหาร ท้องบวม คลื่นไส้ อาเจียน ตัวเหลือง (ตาและผิวเป็นสีเหลือง) และปัสสาวะสีคล้ำ

โรคตับอักเสบซีแพร่เชื้อได้อย่างไร?

- คนที่เป็นโรคตับอักเสบซีสามารถแพร่เชื้อได้ หากไม่ได้หายขาดจากการติดเชื้อ
- โรคตับอักเสบซีแพร่เชื้อได้ด้วยการสัมผัสกับเลือดของผู้ที่ติดเชื้อโดย
 - การใช้เข็มฉีดยาปนเปื้อนหรือใช้อุปกรณ์การฉีดยาร่วมกันเวลานัดยาเสพติด สักหรือเจาะผิวหนัง
 - การถ่ายเลือด (ซึ่งอาจจะเกิดในประเทศออสเตรเลียก่อนค.ศ. 1990)
 - ถูกเข็มตำ
 - กระบวนการรักษาพยาบาลที่ใช้เครื่องมือปนเปื้อน
 - ใช้เครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกัน ซึ่งอาจจะเปื้อนเลือด (เช่น มีดโกน แปรงสีฟันหรือกรรไกรตัดเล็บ)
- โรคตับอักเสบซีแทบจะไม่มีทางแพร่เชื้อทางการร่วมเพศ แต่อาจจะติดต่อได้หากมีการสัมผัสกับเลือด

- โรคตับอักเสบซี อาจจะสามารถส่งผ่านได้ในระหว่างตั้งครรภ์หรือคลอด จากมารดาที่ติดเชื้อตับอักเสบซีไปยังทารก และจะมีความเสี่ยงสูงขึ้นถ้ามารดาเพิ่งติดเชื้อได้ไม่นานก่อนหน้านั้นหรือมารดาติดเชื้อไวรัสเอชไอวี
- โรคตับอักเสบซีไม่แพร่เชื้อจากการสัมผัสชั่วคราว เช่น การกอดสัมผัส การทานอาหารหรือใช้เครื่องใช้หรือใช้ห้องสุขาร่วมกัน และไม่ส่งผ่านทางกาารให้นมมารดา หากไม่มีการปนเปื้อนกับเลือด
- การกลับติดเชื้อใหม่ด้วยสายพันธุ์ที่แตกต่างไป อาจเกิดขึ้นได้

ใครที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อตับอักเสบซี?

- ผู้ใช้ยาเสพติดประเภทฉีด
- ทารกที่เกิดจากมารดาที่เป็นโรคตับอักเสบซี
- ผู้ป่วยที่ต้องฟอกเลือด
- ผู้ที่ทำงานดูแลด้านอนามัย
- ผู้ที่เกิดในประเทศที่มีการติดเชื้อโรคตับอักเสบซีในอัตราสูง (เช่นในสวนต่างๆของแอฟริกาและอีจีปต์)
- ผู้ที่สักหรือเจาะร่างกายตามบ้านด้วยอุปกรณ์ที่ไม่ปลอดเชื้อ
- นักโทษ

ป้องกันโรคตับอักเสบซีได้อย่างไร?

เพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อ

- อย่าใช้อุปกรณ์การฉีดยาร่วมกับผู้อื่น
- อย่าใช้เครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกัน ซึ่งอาจจะเปื้อนเลือด
- หากมีการสักหรือเจาะร่างกาย ให้แน่ใจว่า ใช้อุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อเท่านั้น
- มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

ไม่มีวัคซีนใดป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบซีได้ อิมมูโนโกลบูลินก็ใช้ไม่ได้ผล ตั้งแต่ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา ธนาคารเลือดของออสเตรเลียเริ่มตรวจคัดเชื้อไวรัสตับอักเสบซีในเลือดที่รับบริจาค

หากท่านติดเชื้อตับอักเสบซี

- อย่าบริจาคโลหิต (อวัยวะของผู้ที่ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบซี บางที่สามารถบริจาคให้กับผู้อื่นที่ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบซีอยู่แล้วได้)
- อย่าใช้อุปกรณ์ในการฉีดยาร่วมกับผู้อื่น
- ระวังให้แน่ใจว่าผู้อื่นไม่สัมผัสเลือดของท่าน
- เช็ดเลือดใด ๆ ที่เปื้อนด้วยกระดาษเช็ดมือและทำความสะอาดอย่างดีด้วยน้ำและผงซักฟอก จนกระทั่งไม่เหลือคราบเลือดให้เห็น หากมีเลือดจำนวนมากเปื้อนที่พรม อาจจำเป็นต้องทำความสะอาดด้วยแชมพูและด้วยไอน้ำ
- ปิดแผลด้วยพลาสติกปิดแผลที่กันน้ำ
- ใช้ถุงยางอนามัย ในที่ซึ่งอาจจะมีการสัมผัสเลือดในระหว่างการร่วมเพศ

วินิจฉัยโรคตับอักเสบซีได้อย่างไร?

การตรวจเลือดเพื่อ

- หารูปร่างของไวรัสตับอักเสบซี (เพื่อแสดงว่า ผู้ป่วยเคยสัมผัสเชื้อมาก่อนในช่วงเวลาหนึ่ง แต่ไม่แสดงว่าเชือนั้นยังอยู่ในเลือดอีกหรือไม่ - ทารกที่เกิดจากมารดาที่เคยติดเชื้อตับอักเสบซีสามารถได้สารภูมิคุ้มกันของมารดาสำหรับช่วงประมาณขวบปีแรกของชีวิต แต่ไม่ได้หมายถึงว่าทารกจะติดเชื้อด้วย)
- การตรวจสอบกรดนิวคลีอิก เช่น พีซีอาร์ (แสดงว่ามีเชื้อไวรัสอยู่ในเลือด)
- การตรวจสอบปริมาณเชื้อไวรัส (แสดงว่ามีเชื้อไวรัสอยู่ในเลือดจำนวนเท่าไร)
- การตรวจสอบรูปแบบทางพันธุกรรม (แสดงสายพันธุ์ของเชื้อไวรัสที่อยู่ในเลือด - ซึ่งสามารถช่วยในการวางแผนบำบัดรักษา)
- การตรวจสอบการทำงานของตับ ซึ่งอาจจะแสดงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตับในขณะนั้น

การตัดเนื้อตับออกไปตรวจ (โดยตัดเนื้อตับชิ้นเล็กๆไปตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์) แสดงประเภทและปริมาณของความเสียหายใดๆที่เกิดกับตับ และอาจจะช่วยในการวางแผนบำบัดรักษาได้

รักษาโรคตับอักเสบซีได้อย่างไร?

- ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา มีการปรับปรุงด้านการรักษาโรคตับอักเสบซีอย่างมาก
- ยาอินเตอร์เฟอรอน (Interferon) และริเบอร์ไวริน (Ribavirin) สามารถรักษาโรคตับอักเสบซีในบางคนได้สำเร็จ
- ความสำเร็จในการรักษาขึ้นอยู่กับรูปแบบพันธุกรรมและจำนวนของเชื้อไวรัสในเลือด
- การรักษาสามารถทำให้เชื้อไวรัสหายไปได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ที่มีเชื้อสายพันธุ์ประเภท 2 และ 3 และถึงร้อยละ 50 ของผู้ที่มีเชื้อสายพันธุ์ประเภท 1
- ปกติมักรับประทานยาเหล่านี้ 6 ถึง 12 เดือน และบางทีอาจจะมีผลข้างเคียงที่รุนแรง

เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้ตับเสียหายมากขึ้น ผู้ที่ติดเชื้อตับอักเสบซี ควร

- ไปรับการฉีดวัคซีนคุ้มกันโรคตับอักเสบเอและบี
- ดื่มแอลกอฮอล์ให้น้อยที่สุด
- ปรึกษาแพทย์ก่อนรับประทานยาตามใบสั่งยาหรือยาที่ซื้อเองจากร้านขายยา

การตอบรับของหน่วยสาธารณสุขเป็นอย่างไร?

ทั้งแพทย์และห้องปฏิบัติการต้องแจ้งในกรณีที่พบผู้ติดเชื้อตับอักเสบซี เจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุขจะสอบสวนรายที่ติดเชื้อล่าสุดเพื่อระบุปัจจัยเสี่ยงต่างๆ การเฝ้าจับตามดูปัจจัยเสี่ยงจะช่วยพัฒนาโครงการป้องกันที่ได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับโรคตับอักเสบซี ติดต่อ

- สายให้ความช่วยเหลือเรื่องไวรัสตับอักเสบซี รัฐนิวเซาท์เวลส์ หมายเลข 9332 1599 หรือ 1800 803 990
- เอดีไอเอส (บริการข้อมูลเกี่ยวกับสุรา & ยาเสพติด) 9361 2111 หรือ 1800 422 599
- เอ็นยูเอเอ (สมาคมผู้เป็นโรคเอดส์ & ผู้ใช้ยาแห่งรัฐนิวเซาท์เวลส์) 9369 3455 หรือ 1800 644 413

ข้อมูลเพิ่มเติม - หน่วยงานสาธารณสุขในรัฐนิวเซาท์เวลส์

หากต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โปรดปรึกษาแพทย์หรือหน่วยงานสาธารณสุขหรือศูนย์อนามัยชุมชน ในเขตของท่าน - หาได้ที่ได้หัวข้อ *NSW Government* ที่อยู่ด้านหน้าของสมุดโทรศัพท์

เขตปริมณฑล	ที่ตั้ง	หมายเลข	เขตชนบท	ที่ตั้ง	หมายเลข
Northern Sydney/Central Coast	Hornsby	02 9477 9400	Greater Southern	Goulburn	02 4824 1837
	Gosford	02 4349 4845		Albury	02 6080 8900
South Eastern Sydney/Illawarra	Randwick	02 9382 8333	Greater Western	Broken Hill	08 8080 1499
	Wollongong	02 4221 6700		Dubbo	02 6841 5569
Sydney South West	Camperdown	02 9515 9420		Bathurst	02 6339 5601
Sydney West	Penrith	02 4734 2022	Hunter/New England	Newcastle	02 4924 6477
	Parramatta	02 9840 3603		Tamworth	02 6767 8630
Justice Health Service	Matraville	02 9311 2707	North Coast	Port Macquarie	02 6588 2750
NSW Department of Health	Nth Sydney	02 9391 9000		Lismore	02 6620 7500
NSW Health: www.health.nsw.gov.au					